

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben bábszó borsóval:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hűfő és
 nagy utáni uspok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszajelzéseket
 vagy megdörmöléseket nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 pengő.

NAGYVÁRAD, április 28.

Kiforrt ország.

Vérben született a francia forradalom és piszokba fulva hal meg.

Lavoisier fejét leütötték, mert a köztársaságnak nincs szüksége tudósokra, aztán minden nemesnek a feje lehullott és uralkodott az utca.

Ez volt a társadalmi forradalom, mely az anarchiában mondott csődöt.

Aztán jött a szellemi sansculott sereg. Megölt ez is minden »nemeset.« Utczai söprővel irtak, a nemes tollat kivégezték. Megölték a múzsát, kitepték a lelkét s a megmaradt meztelen testet vésték szoborba, füstelték vászonra.

Az a vér folyam végig söpört Európán, és a szennyes áradat is végig lötyönt. Most már jön az undor.

A nacziónalisták, rojalisták és minden ellenzék hatalmasan megerősödvé bontakozott ki a választásokból — ez a társadalmi reorganizáció és Szienkievitz regénye száz ezer számra kél el a könnyelmű francziák között, ez a szellemi megtisztulás.

Hülye ember nevezheti ezt csak reakciónak. Mozdás ez, hosszú mozdallankodás után.

Sirathatja pár vásott, a ki fél a víztől. Nálunk megbotránkozunk a lapok a színházak gyalázatos sülyedésén s pírulva referálnak az előadott darabokról.

Nos éppen mert nálunk is előadják már, ez mutatja, hogy lejárt, mert mi mindig uraságoktól levetett ruhákban

járunk tudomány, politikai felfogás és irodalmi izlés tekintetében.

A francia választások eredményét komoly jelnek vesszük. Nem egy nemzet ítélete az, hanem az idők szava, melyet meg fog érteni a mámorából ébredő világ.

A választások eredménye az ellenzékét vitte győzelemre.

A francia választások.

Páris, ápr. 27. Páris városa még a következő képviselőket választotta: Binder eddigi konzervatív képviselő (ellenzéki) Bénard kormánypárti ellen, Berger eddigi képviselő (ellenzéki köztársasági) Escuyer kormánypárti radikális köztársasági ellen, Lerolle konzervatív ellenzéki és Berry nacziónalista képviselőket újra megválasztották. Bernard Pál eddigi nacziónalista képviselő és több szociálista jelölt között, továbbá Beaugard eddigi ellenzéki képviselő és Andrieux volt nacziónalista képviselő között pótválasztás lesz.

Páris, ápr. 27. (Éjféltkor.) Eddig 205 választás eredménye ismeretes. Megválasztottak 5 konzervatív, 28 nacziónalista, 25 ellenzéki köztársasági, 27 köztársasági, 30 radikális köztársasági, 8 radikális szociálista és 14 szociálista jelöltet. 68 kerületben pótválasztás lesz, melyek közül 49-ben a kormánypárti jelölteknek és 19-ben az ellenzéki jelölteknek van kilátásuk győzelemre. A nacziónalisták nyertek 5 és elvesztettek 2 mandátumot, az ellenzéki köztársaságiak nyertek 4 és elvesztettek 4 mandátumot, a köztársaságiak nyertek 5 és elvesztettek 1 man-

dátumot, a radikális köztársaságiak nyertek 3 és elvesztettek 2 mandátumot, a radikális szociálisták nyertek 2 és elvesztettek 3 mandátumot, a szociálisták nyertek 1 és elvesztettek 3 mandátumot.

Páris, ápr. 28. (Reggel 3 órakor.) A miniszterium által az eddig ismeretes 211 választási eredményről kiadott statisztika szerint megválasztottak 80 kormánypárti és 66 ellenzéki képviselőt. A pótválasztások közül 39 kerületben a kormánypártnak, 12-ben az ellenzéknek van kilátása győzelemre, 14 pótválasztás eredménye pedig kétséges.

Páris, ápr. 28. (Reggel 4 órakor.) Eddig 343 választás eredménye ismeretes. Megválasztottak 30 konzervatív, 31 nacziónalista, 48 ellenzéki köztársasági, 50 köztársasági, 36 radikális köztársasági, 27 radikális szociálista és egy szociálista (Guesde-párti) jelöltet. 110 kerületben pótválasztás lesz.

A kereskedelmi tárcza.

A tegnapi nap folyamán előtérbe jutott az a kombináció, hogy Nagy Ferencz lesz az új kereskedelmi miniszter. Mindenfelé az a feltevés jut kifejezésre, hogy Széll Kálmán olyan egyéniségnek szánta a kereskedelmi tárczát, a ki egy frakcióhoz sem tartozik s így vagy Lukács László bizatnék meg ideiglenesen a kereskedelmi tárcza vezetésével, vagy Nagy Ferencz nevezetnék ki. A Nagy Ferenczre vonatkozó kombináció azért nyert valószínűség dolgában, mert tegnap délben a főrendiházból visszajövet Széll Kálmán hosszan konferált Nagy Ferenczcel a miniszteri szobában, a miből a

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A hallgatás birodalma.

Irtá: Poe A. Edgar.

— Hallgass reám — szólott hozzám a sátán és kezét a fejemre tette. — Egy rideg, mozdoha vidékről fogok neked beszélni, amely ott fekszik a Zaira partján, ahol a csönd, a nyugalom nem leli föl otthonát. A folyó vize nem siet a tenger felé, hanem zavaros, sárgás-vörös színű habjának minden fodra meg-megremeg a nap vérvörös világában. A folyó mindkét partján mértföldnyi messzeségben egy óriási, kietlen sivatag terül el. A víz felszínét a tavirózsák nagy szirmai fedik és kanyargó, vékony indáikat mélyen bebujtatják az iszapos fenékbe. Busan, szomorúan susognak, mintha valami fájdalmas sóhaj kelne a rózsák szirmaiból.

A pusztaságot sötét erdő övezi, amelynek apró, törpe fái hasonlók a tövisbokorhoz. Száraz galyaik megzörrennek, mintha a szél rázná lombtalan sudarukat. Az erdő mélyén óriási égbenyülő fák emelkednek és ezek is egyre zizegnek, susognak. Az elszáradt rügyeken egy-egy harmatepp csillog, amelyek lassan lecsöppennek a vad bozóttra. Olyanok, mintha könyvi volnának a siránkozó természetnek.

A fák tövében csunya, mérges növények, vad páfrányok terjesztik ki széles, nagy leveleiket.

A magasban komor, sűrű felhők sietve rohannak tova. Egymást üzik a fekete gomolyok és a sötét látóhatáron úgy tűnnek föl, mintha a magasból alázuhanó vizesés volna. Vihar nem dúl, de azért a Zaira mentén nincs csend. A tompa zúgás-bugás egyre hallik és a tavi rózsák siráma egyre fájóbb, zokogóbb lesz.

Ejszaka volt. Az eső sűrű csöppekben esett a földre. A vizesöppek, mihelyt a földre értek, vérré változtak.

Én egymagamban, egyedül álltam ott a kietlen pusztaság ingoványán. Fejemet a hulló eső csapdosta. A tavi rózsák pedig felém sóhajtoztak, mólán fájdalmasan, szomorúan.

Egyszerre csak fölkel a hold. Vöröslő korongja előtt gyöngye felhőfoszlány lebegett, mintha lengő gyászfény lett volna. Az egész tájat halvány vörös világosság öntötte el. A folyó tulsó partján egy magas, kopár sziklafalat vettem észre, amelynek szürkesége ijesztően hatott a rémséges éjszakában. A sziklafalon valami irás volt bevésve, de a betűket nem láttam tisztán. Közlebb mentem, átkeltem a tavirózsák-fedte folyón és miközben az ingoványban lábaltam,

a hold hirtelen erősebb vörös fényvel kezdett ragyogni és a világosságánál elolvashattam a sziklára vésett fölírást.

»Bánat« — ez a szó volt odairva. Még egyszer föltekintettem a rideg sziklaoromra és egy kiálló párkány szélén egy sötét emberalakot pillantottam meg. Hatalmas termetű férfiúnak látszott. Izmos, erőteljes tagjait nagy fehér tóga takarta. Arcza a hold fényében oly különösnek tetszett. Szeliden villogó szemében csillogó könny rezgett és nemes arcvonásai átszellemültek, isteninek látszottak. Magas homlokára dus fekete fürtjei vetettek árnyékot. Nézése elmélázó, szomorú volt és tekintetével elárulta, hogy mélységes bánat, életuntaság gyöttri és hogy az egyedülállót, a magány után sóvárog. Ott állt a sziklán, fejét busan a tenyerébe hajtotta és szomorúan nézte a gyászos vidéket. A hold tányérját elfedték a sűrű felhőfoszlányok és az éj mind sötétebb és félelmetesebb lett. A tógájába burkolózó férfi pedig csak egyre-egyre nézte a hajlongó, ingó fákat, a repülő felhőket, a tavirózsáknak libbenő szirmaikat, a rezgő viz tükrét és megborzadt.

Lassan, óvatosan visszatértem a víz partjára, elmerültem a Zaira piszokos habjaiba, úgy hogy a vízi liliumok széles levelei majdnem teljesen elfödtek. Ekkor hirtelen újból kibukkantam és parancsszóra az ingoványban pihenő

couloir határozottan Nagy Ferencz kinevezésére következett.

A tápéi mandátum.

A tápéi kerület szabadelvű képviselője, **Engedi** Lukácsnak mandátuma ellen elrendelt vizsgálatot már befejezték s tegnap volt az ügyben kifizetve a tárgyalás. Minthogy azonban **Zachár** kuriai bíró, az ügy előadója beteg, a tárgyalást elhalasztották.

A dunántúli kivándorlás.

Veszprémből jelentik: A dunántúli vármegyék és gazdasági egyesületek kiküldöttei nagy számban gyűltek össze vasárnap Veszprémben, hogy előkészítsék a dunántúli kivándorlás kérdésének megvitatása végett összehívandó kongresszusi. A vendégek elszállásolásáról a veszprémi megyei gazdasági egyesület gondoskodott, támogatására voltak **Fenyvessy** Ferencz főispán és **Hornig** Károly megyés püspök, a kik palotáikat engedték át a vendégek számára.

A vármegyék és vármegyei gazdasági egyesületek küldöttjeiként megjelentek: **Sárközy** Aurél, Komárom vármegye főispánja, **Esterházy** Ferencz gróf Tatáról, **Zichy** Vladimir és Miklós grófok, **Hoyos** Miksa gróf, **Fenyvessy** Ferencz, Veszprém vármegye főispánja és számos más előkelőség. A föllobogóztott vármegyeházán fél-tizenegy órakor nyitotta meg az értekezlet **Forster** Géza, aki az O. M. G. E. nevében köszöntötte a társaságot. Ezután ugy az előértekezlet, mint a kongresszus elnökévé megválasztották **Fenyvessy** Ferencz főispánt, aki elfoglalta az elnöki széket. **Siklóssy** Zoltán előadó vázolta azután a kivándorlás okait. Javaslatot tett alaposan előkészített kongresszus megtartására, amit az értekezlet egyhangúlag elfogadott. A kongresszus helyéül **Óvári** Ferencz dr. országgyűlési képviselő **Veszprémet** ajánlotta, míg **Esterházy** Ferencz gróf **Balatonfüredre** hívta meg a kongresszust. Az utóbbi indítványt pártolólág kiadták a rendező-bizottságnak. A kongresszus időpontjátul július 15-ét és 16-át tűzték ki **Esterházy** Ferencz gróf javaslatot tett, hogy a kongresszus különös gondot fordítson a **kivándorlottakon** való **tengerentúli felügyeletre** és azok támogatására. **Fenyvessy** Ferencz elnök kihirdette az értekezlet határozatát, amely szerint a veszprémi előkészítő értekezlet föltétlenül szükségesnek tartja a kivándorlási kongresszus megtartását, a kongresszust **július 15-én és 16-án** fogják megtar-

tani és pedig **Esterházy** Ferencz gróf indítványa értelmében esetleg **Balatonfüreden**. A kongresszus előkészítésével megbízott rendezőbizottságot utasítják, hogy a törvényhatóságokhoz kérdőpontokat intézzen a kivándorlásra vonatkozó statisztikai adatok és az orvoslás esetleges speciális módjainak közlése végett. A veszprémi értekezlet szükségesnek tartja továbbá a tengerentúli szakképviselő szervezését. A kongresszus anyagának előkészítését nemzetgazdasági és társadalmi szakbizottságokra bizza. Az értekezlet végül **Esterházy** Ferencz gróf indítványára, **Szell** Kálmán miniszterelnökhöz és **Darányi** Ignác földmivelésügyi miniszterhez üdvözlő táviratot intéztett. Déli egy órakor banquet volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

ORSZAGGYÜLES.

A főrendiház ülése.

Budapest, ápril 28.

A főrendiház mai ülésének két fő tárgya volt: az indemnytiről szóló törvényjavaslat és a delegáció tagjainak megválasztása. Miután a méltóságos főrendek közül senki sem szólalt fel, az ülés rövid fél óra alatt befejeződött. Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Gróf **Csáky** Albin.

Elnök az ülést megnyitva, részvétellel emlékezik meg gróf **Pálffy** András testőrkapitányának, a főrendiház tagjának és **Horánszky** Nándor kereskedelemügyi miniszter haláláról. Különösen az utóbbiról emlékezett meg meleg szavakkal. A főrendiház mindkét vesztése föltött jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét.

Ezután átiratok és jelentések letárgyalásával az indemnytiről szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

A főrendiház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben felszólalás nélkül elfogadta.

Ezután a **delegáció** tagjait választották meg a következő eredménnyel:

Megválasztottak rondes tagokká: **Apponyi** Lajos gróf, **Bohus** Zsigmond báró, **Brankovics** György érsek patriárka, **Czirák** Antal gróf, **Ernszt** Kelemen, **Esterházy** Miklós hercege, **Gáll** József, **Harkányi** Frigyes báró, **Keglevich** István gróf, **Kussevich** Svetozár, **Lukács** Antal, **Nikolics** Fedor báró, **Pallavicini** Ede őrgróf, **Rudnyánszky** József báró, dr. **Samassa** József egri érsek, **Szapáry** Gyula gróf, **Széchenyi** Imre gróf, **Széchenyi** Manó gróf, **Wodianer** Albert báró, **Zichy** Agost gróf.

Póttagok lettek: **Fireczák** Gyula, **Esterházy** Mihály gróf, **Laszkáry** Gyula, **Uray** Kálmán

vizilovak belébugtak az éjszakába. A férfi pedig, ott fent a szikla ormán még jobban megremegett.

Majd megparancsoltam a pihenő elemeknek, hogy lépjenek ki rejtékelyeikből és pusztítva száguldjanak végig a siránkozó tájon.

Az eget cikázó villámok szelték át; a dörgés megrázkódította a levegőt, a földet; a szélvész végigzugott az erdő fölött és a fölkerécsolt nullámok mind szélesebb medret vájtak maguknak. A libegő tavirózsákat pedig eldöntötte a piszkos ár és a vízi liliumok siránkozva simultak egymáshoz.

A férfi még mindig ott ült a sziklacsucson és tagjai reszkettek.

Haragom mind jobban fölgerjedt és átkommal elhallgattattam a rengő mennydörgést, a zúgó szélvészt, a zizegő száraz galyakat, a süsögő szirmokat — és mindenütt csend, nesztelenség uralkodott.

A mennydörgés elült, a felhők csüggedten lebegtek a magashan. A víz árja visszahúzódott medrébe és a habok csobogása elnémult. A fa ágai nem hajladoztak tovább.

Minden hallgatott.

Főpillantottam a sziklafalra, amelyről időközben eltűnt az előbbi fölírás és helyében ez a szó volt olvasható: »Hallgatás.«

A férfi arca elsápadt az ijedségtől. Fölvetette a fejét és hallgatózni kezdett . . .

báró, **Esterházy** János gróf, **Keglevich** Ottó kár gróf.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 28.

Szell Kálmán megérkezett és — megrohanta az ujságra éhes sereg. Az a kérdés: kit hozott magával kereskedelmi miniszternek? Képviselő és ujságíró csoportosan siet a miniszterelnök elé és kíséri végig a folyosón, az üldözött azonban gyorsan elszuhan, még a kezét is zsebébe dugja, nehogy paroláznia kelljen valakivel és eltűnik a miniszteri szobában.

Az ülés elején egész határozottan felmerült az a hír, hogy a hét végéig nem fog a felség senkit sem kinevezni kereskedelmi miniszterré, hanem **Lukács** pénzügyminiszter fogja vezetni a miniszteriumot a kinevezésig.

Ez a kombináció azonban gyorsan szétfoszott, mikor a jobboldalon tömegesen kezdtek gratulálni — **Nagy** Ferencz államtitkárnak. **Nagy** Ferencz eleinte tiltakozni próbált a gratulálás ellen, mondván, hogy ő semmit sem tud kinevezéséről, de aztán humorisztikusan fogta fel a dolgot és hagyta ömlengni barátait.

A dolog úgy áll, hogy **Szell** még nem nyilatkozott senki előtt sem arról, ki lesz a miniszter. Azon az egy emberen kívül, a kit felszólított, hogy vállalja el a tárczát, más még nem tudhatja, kire esett választása és kit ajánlott a felségnek. A közhiedelem szerint ez **Nagy** államtitkár lenne és hogy szerdára meg is jelenék a kinevezése.

Gróf **Apponyi** Albert elnök megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az

igazságügyi tárcza

költségvetésének részletes tárgyalása következett.

Simonyi Semadam Sándor: A járásbíró-ságokról szólva helytelennek tartja, hogy a járásbíró-sági jegyző vagy albiró, kik rendszerint fiatal kezdő emberek, a király nevében ítélkezzen a saját belátása szerint. Előbb valamilyes tanácsnak be kellene mutatnia azt. Kifogásolja továbbá a törvényszéki elnökök eljárásait, kiknek egyike-másika valósággal uralkodik az alája rendelt bírák felett. Ezután **Issekutz** Győzővel polemizál hosszasan, ki az ő állításait a jogszolgáltatás hátrányait illetőleg multkor beszédében megtámadta. A kuriai bíráskodásra áttérve, annak ítéleteit nem tartja minden tekintetben kifogástalannak. Példákat sorol fel, melyekkel bizonyítja, hogy jogász szempontról nem egy ítélkezés helytelen. (Ugy van! a néppárton.)

A költségvetést nem azért nem fogadja el, mintha bizalmatlan volna az igazságügyminiszter irányában. Hiszen tulajdonképpen a költségvetést minden képviselőnek el kellene fogadni.

De nem fogadja el azért, mert a magyar parlamentben az utóbbi időben az az uzus merült fel, hogy a költségvetés elfogadása pártkérdéssé tétetik. (Helyesítés a néppárton.)

Haydin Imre: Az igazságszolgáltatásnak igen sok hiányát kell pótolni, mint ez a költségvetés során kitűnt. De ő meg van róla győződve, hogy mindama kívánalmakat és reformokat, melyekre az igazságszolgáltatásnak szüksége van, a miniszter valóra váltja s ezért a költségvetést a legnagyobb bizalommal elfogadja.

Zboray Miklós: Eljen a várnai bős! (Drülltség.)

A birói kar.

Krasznay Ferencz: A birói kart akarja vizsgálat alá venni, vajjon meg fognak-e felelni ama nagy feladatoknak, melyeket a ma-

gyar igazságszolgáltatás reformjai vállukra raknak.

Erre a nagy feladatra a mai bírói kart nem tartja elég erősnek és arravalónak. Ha a bíróságok anyagát a tudás szempontjából vizsgáljuk, sajnálatos tapasztaljuk, hogy a bíróság nagy része olyan ifjakkól áll, kik csupán »ad hoc«, vagyis csak vizsgára készülnek. Ezt is olyképpen teszik, hogy csupán néhány »Kérdések és feleletek« füzeteket magolnak be. Szerinte e füzeteket be kellene rendőrileg tiltani.

Papp Zoltán: Jogi szanatórium.

Krasznay: Most az ifju vagy át megy a vizsgán, vagy elbukik. Ha átmege és kinevezik a bírósághoz, korántsem fogja fejleszteni tudását, legföllebb 32 levelű könyvet forgat a Karszinóban. (Derűtlenség.) Első sorban tehát a jogi oktatást kell megváltoztatnunk, annak reformját kell mielőbb behoznunk, hogy arravaló bírákat nevelhessünk. (Helyeslés a szélsőbalon).

Másik nagy baja bírói karunknak az, hogy a legnagyobb mértékben bürokratikus. (Ugy van! Ugy van!) A formák kultuszának üzése szintén nagy hátrány. Azzal soha sem törődik senki, hogy vajjon miképpen lehetne valamely ügyet gyorsabban elintézni, de hogy a legkisebb forma is betarassék, arra van gondja mindenkinek. Pedig manapság a gyorsaságn gy tényező.

Mi okozza a bírói karnál a lelki sivárságot, e kiskaliberűséget. Semmi más nem okozhatja, mint az, hogy amíg eléri a bírói állást, addig egy lelkileg, mint testileg oly megpróbáltatáson megy keresztül, hogy azon csodálkozni is alig lehet. Vácolja, hogy mennyi idő kell ahhoz, míg egy fiatal ember bírói állásba kerül. Harminczöt év helytelen igazságügyi politikájának eredménye ez.

A költségvetést nem fogadja el. (Zajos helyeslés a szélsőbalon).

Darányi Ferencz: A végrehajtási eljárás körül előforduló szabálytalanságokat teszi szóvá. Határozati javaslatot nyújt be: A Ház utasítsa a kormányt, hogy a végrehajtási törvényt novelláris uton módosítsa. (Helyeslés a néppárton).

Nessi Pál: A bírák helyzetéről szól. Igazat ad Krasznaynak s okát a bírák csekély fizetésében keresi. Ez a rugója mindennek. Ezért hiányos az igazságszolgáltatás is. Valóságos szegény hazánkra, hogy amikor a kormány más ágazatainak mind saját házuk van, az igazságügy bérházakban kénytelen meghuzódni. Követeli, hogy a bíráknak tisztességes megélhetést biztosítva, tisztességes fizetést adjanak. Azoknak az embereknek, kik a népek jogait védik s az igazság őreit, nem szabad anyagi bajokkal küzdeni. (Helyeslés). A bíróságok munkái igen lassúak. Alig van per, mely egy év keretén belül elintéződné, rendszeren évekig huzódnak el azok. A hivatalos helyiségek berendezése oly primitív, hogy még kritikát sem lehet gyakorolni fölötté. (Ugy van! Ugy van!) A tételt nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon).

Okolicsányi László: A járásbírók munkáinak tuhalmozottsága és helyiségeinek ronda volta ellen szólal fel. Követeli, hogy a járásbíróknek megfelelőbb helyet adjanak. Példákkal illusztrálja hogy a makacssági ítéleteknél mennyi vizsátság merül fel. Végül hibáztatja azt, hogy az egyes járásbírók a vidékeken igen messze vannak egymástól.

Flósz Sándor igazságügyminiszter: Válaszol az elhangzott beszédekre. Simonyi-Semadam felemlítette, hogy nem helyes az, hogy az aljegyzők, kik eddig blankettával dolgoztak csak, egyszerre, mint albírák, a király nevében ítéljenek. Ő ezt úgy látja ellensúlyozhatónak, ha az albírák számát csökkentenék. (Helyeslés). Hat ennek tanulmányozását megígéri. Ami a törvényszéki elnököket illeti, azok csak az ellenőrzést végzik kérielhetetlen szigorral, különben a felhozott konkrét eseteket majd tüzetes vizsgálat tárgyává fogja tenni.

A kuriai ítéleteket illetőleg azt kell tekintetbe venni, hogy új törvények jöttek be, már pedig új törvényekkel banni sokkal nehezebb, mint a régi megszokottakkal, majd be fognak illeszkedni ezek keretébe is. Haydin képviselő beszédét illetőleg válaszolja, hogy új járásbíró-

ság csak akkor állítható fel, ha egy régi megszűnik. Nagyon kis járásbírókat nem jó felállítani. Krasznay felszólalását illetőleg megengedi, hogy vannak járásbírák, kik nem felelnek meg hivatásuknak, de azt a nézetet, hogy a mai járásbírók nem felelnek meg a polgári perrendtartásnak, teljesen visszautasítja. Igaz, hogy sok ítéletet kell megváltoztatnunk a felsőbb bíróságok, de azért a magyar bírói karnál általánosságban haladás észlelhető. A szóbeli közvetlen perrendtartás változtatni fog majd az állítólagos bürokratikus rendszeren is. Darányi Ferenczet megnyugtattja, hogy a végrehajtási törvényt mihamar módosítani fogja s ezért benyújtott határozatát mint feleslegest, mellőzni kéri. Ajánlja a tétel elfogadását. (Helyeslés jobbról).

Nessi Pál: Félremagyarozott szavait igazítja helyre.

Elnök a vitát bezárja. A Ház többsége a tételt megszavazza s a benyújtott hat. javaslatot elveti.

Öt perc szünet.

Szünet után

Az igazságügyminiszteri költségvetés összes részleteiben elfogadtatott.

A Mexikóval kötendő kereskedelmi szerződés tárgyalásánál **Rakovszky** és **Visontai** bebizonyítani igyekeznek, hogy 1907-ig Ausztriával együttesen új kereskedelmi szerződés sem köthető.

Szell az ellenkezőt állítja

A vitát holnap folytatják.

Ujabb ajánlat a világitásra.

Rövid időn belül a törvényhatóság közgyűlése elé kerül a világitás fontos kérdése.

Tegnap egy újabb ajánlat érkezett a városhoz. **Rimanóczy Kálmán** és társai adták be s ez tulajdonképen kiegészítése a múlt évben beadott ajánlatuknak.

A beadvány szövege a következő:

Tekintetes Városi Tanács!

Nagyvárad város köz- és magánvilágitására 1901. évi márczius hó 30. án, valamint ugyanazon év július hó 1-én beadott ajánlatunkat továbbra is fentartani szándékozván, van szerencsénk azt még következőkkel kiegészíteni.

Kötelezzük magunkat, hogy a központi telepet annak berendezését, a városi vezetékhálózatot s annak felszerelését akként és oly szolgáltatmány teljesítésére készítjük el, — ajánlatunkban megállapított annuitás mellett, — mint a hogy a műszakilag átdolgozott tervezetet a világitási szakbizottság elfogadásra javasolja.

Az üzemkezelés átvételére vonatkozólag 6866—1901. sz. a. ajánlatunkhoz csatolt szerződési tervezetben megállapított feltételeket magunkra nézve továbbra is kötelezőnek kijelentjük, azon változtatással, hogy a szerződésben magánfogyasztási árakat 7 1/2 fillér helyett 7 fillér minimális árban állapítjuk meg.

A központi telep és vezetékhálózat kiépítésére nézve feltétlenül czélszerűbbnek és szükségesnek tartjuk, hogy ha mi, mint a kik 10 évre az üzemkezelésre vállalkozunk — bizatunk meg, mivel csak az esetben szavatolhatunk arról, hogy a gépészeti berendezések és felszerelések az előírt szolgáltatmány teljesítésére gazdaságos üzem mellett állíttatnak elő.

Kiemelni kívánjuk, hogy ajánlatunk az eddigi minden más ajánlattevővel szemben a városra nézve a legelőnyösebb, mert az annuitások részünkre csakis 25 éven keresztül fizetendő és ezek összege tetemesen kevesebb, mint azon összeg, a melyet a város köteléze volna fizetni az esetben, ha akár a házi kezelés végett a telepet önköltségen építi ki, akár pedig a Magyar Forgalmi Vasuti Részvénytársaság ajánlatát fogadja el.

A házi kezelés önköltségen való kiépítése esetében terhelné fogja a város közönségét a befektetési tőke annuitása 50 évre s ez évenként — a »Magyar Mérnök és Építész-Egylet« számítása szerint — 44,000 korona; tehát 50 éven át fizetnie kell összesen 2,200,000 koronát, míg a mi ajánlatunk elfogadása esetében

25 éven át összesen 1,201,493 kor. 75 fillért kell fizetnie.

A Forgalmi bank ajánlatával szemben pedig, amennyiben a Forgalmi banknak 10 éven át 436,668 korona és a további 50 év évenként legalább 44,000 korona, tehát összesen 2,636,668 korona fizetendő; ajánlatunk tehát 1,435,175 koronával kedvezőbb.

Ajánlatunk elfogadásánál figyelembe venni kérjük, hogy mi az üzemkezelést az üzem első éveiben, amidőn az veszteséggel jár — veszszük át s így biztosítják a várost, hogy a 10 év letelte után egy év telepet adunk át, amely a kezdet nehézségeivel megküzdve, házi kezelésben is kedvező eredménnyel lesz fenntartható.

Tisztelettel kérjük a tek. Tanácsot, miszerint ajánlatunkat figyelembe venni, azt mint legelőnyösebbet elfogadás végett a tek. Törvényhatósági bizottsághoz beterjeszteni méltóztatásuk.

Nagyvárad, 1902. ápr. 26.

Rimanóczy Kálmán,
Rendes Vilmos,
lfj. Rimanóczy Kálmán.

Vasuti elgázolás.

Tegnap délután 2 óra 6 perczkor véres vasuti elgázolás történt **Bihar-Püspöki** és **Nagyvárad** között a fővonal mentén a 48. számú őrháznál felórányira a nagyvárad vasuti állomástól. Ugy látszik felületesség és könnyelműség voltak szülő okai a véres elgázolásnak, melynek folytán két szerencsétlen családos embert gyászol neje és öt apró árván maradt gyermeke, a harmadik földmives ember pedig örök életére nyomorék marad, s becsületes munkához szokott kezeit most már csak alamizsnáért nyújthatja a jó szívű adakozók felé.

Az esetről tudósításunk a következő:

Tegnap délután 1 óra 57 perczkor **Bihar-Püspöki** állomásról a szabályszerű jelzés megtörténte után, **Szilágyi Gábor** mozdonyvezető és a fűtővel elindult a 249. számú tolató mozdony. A 48. számú őrháznál, a hol ugyanis az uttest kissé görbül s így a vonalon nem lehet végig tekinteni, egy két lovas paraszt szekér **Kupás Lajos, Csata Gergely** és **Bene Mihály** szalárdi földmivesekkel, kik éppen át akartak hajtani a pályatesten, került a mozdony kerkei alá. Az összeütközés után a mozdony, melyet Szilágyinak minden igyekezete daczára sem sikerült hirtelen megfékezni több mint 100 lépésre hurczolta magával a szekeret a benn ülőkkel. **Kupás Lajost, Csata Gergelyt** a felismerhetetlenségig összeroncoltta, és **Bene Mihálynak** a bal lábát szakította el, a szekeret pedig pozdorjává zuzta. A lovaknak csudálatos képpen semmi bajok sem történt.

Miután Szilágyinak sikerült a hullákat s a kocsit romokat a pályáról eltávolítani, értesítette a véres esetről **Butyka** helyettes állomásfőnököt, ki tüstént telefonált az ügyészhez és rendőrséghez.

A helyszínen délután 3 órakor meg is jelentek a hatóság képviselőiben **Ember Géza** vizsgálóbíró, **Baróthy Pál** dr. alügyész, **Pataki Károly** rendőrfogalmazó, **Baróthy Akos** városi főorvos, **Butyka** h. állomásfőnök és **Tofnay** fűtőházi felügyelő.

A hatóság küldöttei kihallgatták a helyszínen a mozdonyvezetőt s a még eszméletnél lévő **Bene Mihályt** és a helyettes vámház őrt.

Szilágyi Gábor mozdonyvezető nem látván tiltó jelzőt az őrház előtt, nyugodtan, abban a hiszemben, hogy a pályán minden rendben van, rendes menetben hajtott Nagyvárad felé, s mivel a kanyarulat és az őrház miatt nem láthatott végig a pályán, csak akkor

vette észre a veszedelmét, mikor fékezésről, illetve a baj meggátolásáról szó sem lehetett. A szekeren ülők szintén nem látták az órház-tól a közelgő mozdonyt s a sorompó lecsukva nem lévén, csendes trappban hajtattak keresztül a pályatesten. A közelgő veszélyt valamennyien a katasztrófa pillanatában vették észre, s egyedül Bene Mihálynak volt még érkezése a szekérről leugrani s így bal lába árán sikerült megmenteni életét, ha ugyan ki bírja a veszélyes amputációt.

A katasztrófaért tehát a legnagyobb valószínűség szerint a helyettes őrt terheli a felelősség, ki két órákor átvévén a szolgálatot Gyarmathy pályafelügyelőtől, a jelzés dacára sem bocsátotta le a sorompót, hanem a szomszéd órház felé elkísérte Gyarmathyt. Az ut felén lehettek, midőn Gyarmathy észrevette a veszélyt és torka szakadtából kiabálni kezdett, a mit azonban a szekéren ülők a zaj és meglehetősen mértékben élvezett alkohol folytán nem hallottak.

Bene Mihály meglehetősen ittas állapotban, szörnyű kínok között a Bihar megyei közkórházba, Kupas és Csete hullái pedig a nagytemető-utcai bonczházba szállítottak.

UJDONSÁGOK.

A drámapályázat fiaskója.

Régen emlegetik már, hogy a Szigligeti-társaság nagy büszkén kiírt drámapályázata eredménytelen maradt: a 27 pályamű között egy sem találtatott abszolút becsei. Holnap ezt hivatalosan is közzé fogják tenni a Szigligeti-társaság választmányi ülésén, melyre a következő meghívót vettük:

Meghívó.

A Szigligeti-társaság t. választmányi tagjait van szerencsém a *f. évi április hó 30-án délután 1/2 órákor* a Gazdasági és Iparbank igazgatósági szobájában tartandó választmányi ülésre tisztelettel meghívni.

A választmányi ülés tárgyai lesznek:

1. Folyó ügyek.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése a társ. pénztáros f. évi számadásainak megvizsgálásáról, a mérlegszámla és a jövő évi költségelirányzat megállapítása.
3. A főtitkári évi jelentés előterjesztése.
4. kiküldött drámapályázó bizottság jelentése a dráma-pályázat eredményéről.
5. Az évi rendes közgyűlés határnapjának és tárgysorozatának megállapítása.

Nagyvárad, 1902. április hó 28-án.

Rádl Ödön,
társ. elnök.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 60 kr.

- Április 29. Bihar megye kórházi választmányának ülése délelőtt.
 Április 30. A kereskedelmi és iparkamara teljes ülése d. u. fél 2 órákor.
 Május 1. Orvosok szakülése d. u. 5 órákor.
 Május 11. A Bihar megyei Casinó évi közgyűlése d. u. 4 órákor.
 Május 11. Hangverseny a Fekete Sasban d. u. 5 órákor.
 Május 27. Katholikus majális.

* **Közigazgatási bejárás.** A Ermihályfalván átvezető transversalis ut közigazgatási bejárását tegnap tartották meg. A miniszter által kiküldött műszaki tanácsoson kívül Szunyogh Péter alispán is jelen volt a bejárás.

* **Esperesi kerületi gyűlés.** A nagyvárad-központi esperesi kerület papsága ma délelőtt tartja tavaszi gyűlését Nagyvárad-Ujvároson. A gyűlést 9 órákor szent mise előzi meg a Szent László-templomban s utána az újvárosi plebánián lesz a gyűlés, melyen a kerületi esperes, **Dencs János** tb. kanonok fog elnökölni.

* **A mezőkeresztesi főszolgabíró.** Megemlékeztünk már róla, hogy **Ertsey Dezső** a mezőkeresztesi járás főszolgabírójának egészségi okokból nyugdíjaztatását kérte. Helyét a júniusi megyegyűlés fogja betölteni. Hír szerint utódjául dr. **Cziffra Kálmán** megyei aljegyzőt, a tisztviselői karnak egyik szép képzettségű és ismert buzgalmu tagját fogják megválasztani.

* **Főherceg, mint honvédőrnagy.** Bécsből jelentik, hogy tegnap délelőtt Bécsben kiadott katonai rendeleti közlöny szenzációs katonai kinevezést tartalmaz; a király **József Agost** főherceget, József főherceg fiát, a ki eddig százados volt a közös hadseregben, áthelyezte a magyar királyi honvédséghez, egyben a budapesti első honvédbuszárezredben őrnaggyá nevezte ki. A főherceg a nevezett ezredben az első zászlóalj parancsnoka lesz.

* **A Kossuth-szobor felállítását sürgetik.** Budapest székesfővárosa összehívta a Kossuth-szobor ügyét a mauzoleummal s a szobor felállítását elodázták. Ez igen sok helyen viszatetszést szült. Arad város törvényhatósági bizottsága tárgyalta ezt a kérdést s feliratot küld a képviselőházhoz, hogy a Kossuth-szobor ügyét válaszzák külön a mauzoleum építésétől. Arad városa ezen feliratot pártolás végett Bihar megyének és Nagyvárad városának is megküldte.

* **A megye kérelme.** A Bihar községbe vezető ut Nagyvárad város külterületén a bihari hágóig, igen elhagyott állapotban van. Biharvármegye most rendezi az utait s a Bihar-szalárdi utat is jó karba hozta, azonban a Nagyváradról kivezető ut nagyon megnehezíti a közlekedést. **Szunyogh Péter** alispán átiratban megkereste Nagyvárad városát, hogy a bihari hágóhoz vezető s a hegyen átfutó utat, ameddig a város határa terjed, készíttesse el Nagyvárad városa.

* **Együtt — egyszerre.** Két öreg ember halt meg a múlt héten Berettyó-Ujfaluban. Odaváló születésűek voltak, fiatal korukban együtt küzdöttek a haza szabadságáért és most öreg éveiket is egy napon fejezték be, és ugyanegy napon temették őket az község nagy részvéte mellett. **Erdős Bálint** és **Liszt Mihály** a két megboldogult neve. Előbbi 77, utóbbi 79 éves volt. Az öreg bajtársak is kikisérték két meghalt társukat, kikkel ismét fogyott a nagy idők és szent harc k hőseinek már elhaló száma.

* **A szociálisták panasza a miniszterhez.** A nagyvárad szociálisták nevében Ehrenfeld és társai engedélyt kértek a kapitányi hivataltól, hogy május 1-én tüntető körmenettel járják be a várost. A főkapitány a körmenet megtartását nem engedélyezte. Felelősség folytán a városi tanács is hasonló határozatot hozott, amelyet Ehrenfeld és társai a belügyminiszterhez felelősbek. Tegnap táviratot intézett a belügyminiszter Nagyvárad városához, amelyben az ügyre vonatkozó összes iratok felküldését rendeli el. A belügyminiszter úgy látszik, gyorsan akar intézkedni, mert az iratokat postafordultával kéri.

* **Verekedő napszámosok.** Szombaton este a városi szőlőtelepen dolgozó napszámos emberek összeveszték **Sándor Antal**, **Szék Sándor**, és **Szabó Bálint** ifj. **Vass Józsefet**, valamint az éppen nála látogatóban levő **Vass Ferencz** 37. gyalogezredbeli katonát elverték. A rendőrség a kölcsönös feljelentések alapján megindította ellenük az eljárást.

* **A 48-as ereklye muzeum.** A gróf Kreith Béla tulajdonában levő 1848—49 iki és Kossuth-muzeum hazafias kiállítása, a szent hazaszeretnek ezen valóságos iskolája és temploma, dicső szabadságharcunk emlékeinek ezen Phanteona méltán megérdemelt pártfogásban részesül városunk hazafias dolgokért lelkesedni tudó polgárai részéről. Vasárnap egész nap zsúfolva volt a vármegyeház nagyterme. Ott láttuk városunk előkelő polgárai között az iparos osztály igen sok tagját. Igen sokat a szegényebb néposztályból is. Számos magasabb katonai notabilitás nézte meg a kiállítást már eddig is. Különösen lekötötte a szemlélők figyelmét »Budavár bevétel« című óriási festmény nem csak művészi értékénél fogva, hanem azért is, mert festője, Kollárz maga is ott küzdött 1849. május 21-én Nagy Sándor József hős honvédtábornok zászlója alatt a vár visszavételénél. — A kiállítás állandóan nyitva van, naponként reggel 8 órától déli 12 óráig; délután 6 óráig. Belépti díj személyenként 30 kr. gyermekeknek 10 kr.

* **Tíz korona jutalom.** **Pető Gáspár** bojtó földműves tegnap egy 152 kilós hizott kocszát hajtott be a sertésvásárra eladás végett. Vevő is akad hamarosan, meg is kötötték az alkut s áldomást inni a korcsmába tért be a vevővel. Ezen idő alatt a sertésvásár örekeszéből valaki elhajtotta a kocszát. **Pető** jelentést tett az esetről a rendőrségen, kijelentvén, hogy 10 korona jutalmat ígér annak, a ki utbaigazító hirt ad a kocszáról.

* **Diszes esküvő.** **Pásztor József** fővárosi író, ki régebben lapunknak is kedvelt tárczaírója volt, a Hazai Takarékpénztár tisztviselője tegnap délelőtt tartotta esküvőjét a premontréi-rend templomában **Szoboda Helénnel**, özv. Szoboda Mátyásné kedves és bájos leányával. Az esketést **Dencs János** tb. kanonok végezte, s megható szép beszédet intézett az ifju párhoz. Násznagyok voltak: **Bordé Ferencz** városi főjegyző és **Szántó Zenó** máramrosszigeti főerdész.

* **Morphiumot ivott.** **Sebestyén Bertalan** Váralja Torna-utca 301. szám alatti lakos szakácsnöje **Ungye Florea** tegnap este 8 órákor, miután **Simon József** 37-ik gyalogezredbeli haka szeretőjével összeszólalkozott, morphiumot ivott. A helyszínen dr. **Nemes Aron** orvos és **Szöke András** rendőrkapitány jelentek meg, kik a súlyosan sérültet a közkórházba szállították. Tették oka szerelmi bánat, mivel Simon József nemsokára szabadságot kapva lesz.

* **Próbavilágítás a színház előtt.** A világhírű **Ganz** és társa cég pár nap óta egy új szerkezetű ivlámpát mutat be estenként a színház előtt. A 800 gyertyafényű lámpa 15 méteres oszlopon van felállítva. Ez a szerkezet, a melyre a cégnek szabadalma van, a párisi világiállításán az első díjat nyerte. A lámpából kisugárzó vakító fény annyira megvilágította a teret, hogy a legkisebb tárgyat is szabadszemmel lehetett látni. A próbavilágítás összes költségét a Ganz cég fedezi.

* **Teme és.** Részvétel értesülünk, hogy **Asmány Gyula** kir. állami végrehajtó meghalt. Temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. A pénzügyigazgatóság tisztikara testületileg vett részt a temetésen.

* **Kézrekerült vasuti tolvaj.** Az elmúlt télen a nagyvárad és közeli vasuti állomásokon több kisebb lopás történt. A lopásokat, mint most kiderült, egy ismert nevű megrögzött betörő, **Bere Mihály** követte el, akit a rendőrség tegnap Csucsán letartóztatott éppen akkor, amidőn a lopott holmik javarészt értékesíteni akarta. A beismerésben levő tolvajt a b. hunyadi járásbíróság börtönébe szállították.

* Csillaghullás. A májusi előléptetések alkalmával a nagyváradi helyőrség tisztikarából következők léptek elő: A közös hadseregénél *Albach* vezérőrnagy, az itteni új hadosztályparancsnok altábornagygyá, *Hegen* II. o. százados I. o. százados, *Balogh* főhadnagy II. o. százados, *Bien* és *Schembra* főhadnagyok a 61. gyalogezredhez Temesvárra II. o. századosokká, *Dider* és *Reisinger* hadnagyok főhadnagyokká lettek. *Jampoller* II. o. ezredorvos előléptet első osztályúvá, *Loschmidt* Odön százados-hadbíró pedig Kassáról Nagyváradra helyezték át. — A honvédségnél: *Lukács* Géza őrnagy alezredessé, *Papp* Oszkár ezredorvos törzsorvossá, *Nagy* Pál vezérkari százados őrnagygyá lépett elő.

* **Hímen.** *Freund* Salamon kedves leányát *Szerénát* eljegyezte *Blau* Simon kabai kereskedő.

* A választók névjegyzéke. Ugy Nagyvárad város, mint Biharvármegye központi választmánya holnap szerdán délelőtti ülést tart. A választók névjegyzékét fogják tárgyalni.

* Az elmekórház építése. Biharvármegye kórházi választmánya ma kedden délelőtti 10 órakor ülést tart, a melyn a tervbe vett elmebajosok kórházának építését beszélnek meg.

EGYESÜLETEK.

A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete vasárnap délelőtti tartotta huszonegyedik közgyűlését *Falk* Miksa elnöklele alatt. A napirend előtt *Falk* Miksa elnök meghatottan emlékezett meg *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi miniszter elhunytáról. A közgyűlés az elnök indítványára elhatározta, hogy elhunyt fölétt fájalmának a jegyzőkönyvben kifejezést ad és az elhunyt államférfi családijához részvétiratot intéz. A napirend első tárgyához, az igazgatóság jelentéséhez *Fenyő* Sándor szólott. Kérte, hogy a közgyűlés a jelentésben az igazgatóság által a jövő évre kilátásba helyezett 120 K. nyugdíjmelést már az idén határozza el. *Fekete* Ignác titkár kimerítő fejtételei és felvilágosításai után a közgyűlés nagy többséggel változatlanul fogadta el az évi jelentést. Ezután a közgyűlés jóváhagyta a felügyelő bizottság által megvizsgált számadásokat és az 1901. évi ügyvezetésre úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Ezután a választásokat ejtették meg. Igazgatósági tagok lettek: *Cziklai* Lajos, *Gelléri* Mór, *Schiller* Zsigmond, *Sturm* Albert és *Szatmári* Mór; a felügyelő-bizottsági tagok pedig: *György* Aladár, *Kenedi* Géza, *Lendvai* Sándor, *Peisner* Ignác és *Szöts* Pál.

IRODALOM.

Magyar Keresztény Ifjuság.

Egy éve mult immár, hogy a budapesti egyetemi ifjuság egy része, kétségbe esve a közélet hazafiatlanságán, vallástalanságán, erkölcselenségén, az eszmék eszméjét, a szeretet, világosság szent jelvényét, a krisztusi keresztet feltűzte az egyetem falaira. Feltűzte azon tudattal, hogy a vallás-erkölcsi idealizmus hajnalhasadása ez. Kezébe ragadta a hatalmas erkölcsi fegyvert, mert tudta, hogy azokkal szemben, kik ma a hitetlenséget hirdetik, holnap a hazátlanságot, az erkölcsi harcz biztosít győzelmet.

Ez eszmék hatása alatt született meg *Nagy* Józsefnek, kinek az ifjuság e nemes küzdelmeiből szóval, tettel, példaadással orosz-

lán rész jutott: A „*Magyar Keresztény Ifjuság*” című könyve.

Könyve két részre oszlik, az egyik historikus előadása az egyetemi mozgalmaknak, a másik azon eszméket, azt az erkölcsi alapot tárja elénk, mely át kell hogy járja az ifjuság lelkét, érzületét egy jobb, boldogabb jövő érdekében. Elvonul előttünk a nemzeti párt megalakulása. Az Egyetemi Kör 1900. évi választása.

Majd olvassuk benne a keresztifjúságosítás tényét.

Ujra átéljük a hazafias tüntetést, melyre *Pikler* kozmopolita tanai kényszerítették az ifjuságot.

Attér aztán a *selmeczbányai diákkongresszus* leírására, a hol a magyar ifjuság egy szentelt pillanatban megérti egymást. — Ismerteti a *Nemzeti ideált*, mint az ifjuságnak a harcokban kifejeződött eszmekörét. »Kurucz-brigád« eszméje, népegyetem, az Egan gyász, a német zengerajok elleni küzdelem, Vázsonyi-tüntetés, Rákóczy-mozgalom egymásután vonulnak el szemünk előtt.

A könyv második-felében *keresztény társadalmi feladatok* ismerteti. Kutatja azon okokat, melyek az ifjuságot a tett mezejére szólították. Foglalkozik a sajtóval, földmivelés, ipar, kereskedelemmel, a közszellem átalakulásával, a szövetezéssel, a vallás-erkölcsi élet és neveléssel, mint nemzetfenntartó erővel. Kontraverziák fejezetben foglalkozik a zsidókérdéssel.

»Társadalmi feladatok« fejezetében egészséges reformokat javasol, melyek mindegyike egy jobb korszak képezi sarkkövét. Nemzeti céljaink elérésére csak egészséges sajtó képes, mely nem személyi hiúságot legyezget, hanem erőt merítve a nemzeti eszmétől lángszavu apostolként száll sikra a nemzet igazáért.

A nevelésnek vallás-erkölcsi tartalmat, nemzeti alapot követel. Az ifjuság lelkét tárja fel e könyv, a hazaszeretet letéteményese, egy boldogabb jövő első sugara. Ki szeretettel, aggodalommal csügg hazája sorsán, ki az ifjuságban a nemzet jövőjét látja s e jövőt alaposan akarja megismerni, saját vérei, fiai elbeszélése alapján, pár percze tegyen félre minden kételyt, elfogultságot legalább addig, míg e könyvet lapozgatja, hogy a magyar végre is megértse a magyart!

A könyv ára 3 kor., megrendelhető a szerzőnél: *Nagy* József, Budapest, IV. ker. Váczi utca 57. sz. sz. 4.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Czigánybáró. (Radványi Klára felléptével.)

Szerda: Willars dragonyosai. (Szojer Ilonka felléptével.)

Csütörtök: Angot asszony leánya. (Szojer Ilonka utolsó felléptével.)

Péntek: Kurucz Feja Dávid. (Itt először.)

Szombat: Kurucz Feja Dávid.

P r y P á l.

A régi jó Pry Pálon még ma is jobban nevetünk, mint sok modern vigjátékon és bohózaton. Ha nincsenek is benne kiélezett kacagató helyzetek, de az emberi, egyszerű kis baklövésen egészen jól el lehet mulatni egy estén át, ha jól adják elő a darabot.

Sajnos, ez a szükséges feltétel alig néhány szereplőnél volt meg. *Krasznay* Pry Pálja valódi kabinet-alak; befejezett egész, teljesen kidolgozott, kacagató és élethű figura. O uralkodott az egész előadáson; mellette még *Bognár* emelkedett művészi színvonalra. Mindketőjük játékának hatását emelte a pompás maszk.

Jó volt, de kissé egyhangunak látszott itt-ott *Peterdy* Hardy eszese; a többi nagyobb

szerep aztán egyik rosszabb volt, mint a másik. *P. Szép* Olga (Paebe) az ő kiállhatatlan kedvencz vörös parókájával rontotta le az illuziót. *H. Novák* Irén (Eliz), unalmasan komor volt szerelmes kis leány. *Tóth* Elek (Harry) nem tudta, hogy a színpadról nem okvetlenül szükséges mindig fortissimo szavalni, *Csatár* pedig egy szánalmas maszkkal kacagattatja ki magát. *Sik* Rezső (Willis) nem színpadi alak s még hozzá a legkevésbé elegáns maszkot sikerült kifundálnia. *Benkő* Jolán is rosszkedvében volt s meglehetősen egyhanguan játszott. Még elég jó volt *Dési*, *Szathmáry*, *Bérczi*, *Vank* és *László* Irén, az igaz, hogy apró szerepekben.

Pedig *Krasznay* megérdemelte volna, hogy ezt a klasszikus alakítását pályatársai is még szebb sikerhez segítsék.

Dr. K. A.

A szinügyi bizottság ülése. Nagyvárad város szinügyi bizottsága ma, kedden délután ülést tart. Legérdekesebb tárgya az lesz az ülésnek, hogy *Somogyi* Károly szinigazgató a szini szezon meghosszabbítását kéri. A tervezet szerint a szintársulat június 15-ig maradna Nagyváradon. Azután szünetel a társulat s egy hónapra Kaposvárra megy. Más nyári állomása nincs *Somogyinak* s ezért kéri a szezon meghosszabbítására az engedélyt, amihez különben a szerződés értelmében joga is van. — Az ülésre a következő meghívót bocsátották ki:

A szinügyi bizottság tagjait tisztelettel kérem, hogy folyó hó 29-én, kedden délután 5 órakor a városház tanácsstermében tartandó bizottsági ülésre megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy: Elnöki előterjesztések és a május havi műsor tervezet megállapítása.

Kelt Nagyváradon, 1902-ik évi április hó 28-án.

Dr. *Hoványi* Géza,
b. elnök.

Szojer Ilonka újabb vendégszereplése. Szerdán és csütörtökön újra Nagyváradon vendégszerepel *Szojer* Ilonka, az Operaház kiváló művésznője. Mindkét vendégszereplést bérletfolyamban tartják Szerdán. »Willars dragonyosai«-ban, csütörtökön »Angot asszony leányá«-ban lép föl.

Bilkey Irén beteg. *Bilkey* Irén, a szintársulat új szubrett énekesnője beteg s szobáját kénytelen őrizni. Orvosi vélemény szerint *Bilkey* kisasszony betegsége könnyebb természetű s egy kis hűlésből eredt. Egy két nap mulva már részt vehet a színházi próbákon a hamar népszerűvé vált művésznő.

Radványi Klára. Egy szép fiatal leány mutatkozik be ma este a Szigligeti-színház közönségének. *Radványi* Klára, a zeneakadémia végzett növendéke vendégszerepel egy estén. Nagyváradon a *Czigánybáró* Szaffiját játsza el. Már tegnap részt vett a próbákon a vendégművésznő s amennyire a próbákról jósolni lehet, *Radványi* Klára nem közönséges sikert fog Nagyváradon aratni s a mai este első és emlékezetesen sikeres stáció lehet most kezdeti művészi pályafutásában.

A Kurucz Feja Dávid bemutatója. Fényes Samu diadalmas darabjának, a »Kurucz Feja Dávid«-nak pénteken lesz a premierje. A nagy sikerű drámára nagy gonddal és ambícióval készült elő a színház drámai személyzete. A darab fő szerepeit *S. Nagy* Julia, *László* Irén, *E. Kovács* Mariska, *H. Novák* Irén, *Szarvasy*, *Peterdy*, *Tóth* Elek, *Bognár* stb. játsszák.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 207.

Pótbérlét 18.

Ma, kedden, 1902. április 29-én

Czigánybáró.

Operett.

SZEMELYEK:

Zsupán sertéskereskedő — — —	Szathmáry Árpád
Arzéna, leánya — — —	Kulinyi M.
Mirabella — — —	Benkő Jolán
Ottokár — — —	Dési Alfréd
Carneró gróf — — —	Bézei Gyula
Barinkay Sándor — — —	Perényi József
Szaffi — — —	Radványi Klára
Gábor diák — — —	Pintér Imre

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsólye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr., Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vásár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnap szerdán, április 30-án

Willars dragonyosai.

Opera.

Igazságszolgáltatás.

Május havi esküdtek.

Nagy Ferencz kir. törvényszéki elnök elnöklété alatt tegnap délután következők sorsoltattak ki május havi rendes esküdteikül:

Csorvássy István ügyvéd, Nagyszalonta.
Adorján Armin ügyvéd, Nagyvárad.
Lakatos I. József kereskedő, Nagyvárad.
Zedleck József bankpénztáros, Nagyvárad.
Hitter Sándor gazdatiszt, Nagy Szalonta.
Középegy Elemér haszonbérő, Gyapju.
Lipcsy Ignác nyugalm. ref. tanító Bihar-Diószeg.
Balogh Mihály szűrszabó, Nagyvárad.
Dr. Sonnenfeld Zsigmond ügyvéd, Nagyvárad.
Balogh János községi közgyám, Nagy-Szalonta.
Berkovits Ferencz ügyvéd, Nagyvárad.
Morvay Árpád takarékpénztári könyvelő, Margitta.
Zakar Kálmán takarékpénztári könyvelő, Margitta.
Meskó Boldizsár bizt. hivatalnok, Nagyvárad.
Sziládky Ernő szabó, Nagyvárad.
Molnár Lajos gyógyszerész, Nagyvárad.
Juhász György kántor, Nagyvárad.
Dr. Kurländer Ede ügyvéd, Nagyvárad.
Sternberg Lázár fakereskedő, Fugyi-Vásárhely.
Márki Imre gazdatiszt, Sarkad.
Nemes Károly fakereskedő, Nagyvárad.
Nánásy Imre ref. lelkész, M.-Telki.
Molnár Béla földbirtokos, B.-Szt.-Márton.
Réz Mihály iskola felügyelő, Nagyvárad.
Vulkán József szerk, Nagyvárad.
Hirsman Ede kereskedő, Nagyvárad.
Fleischer Bertalan kereskedő, Cséffa.
Mihály Ferencz lakatos, Nagyvárad.

Helyettes esküdtek:

Török József építész, Nagyvárad.
Grünwald Jenő lakatos, Nagyvárad.
Lukács Mór dohánytőzsdés, Nagyvárad.
Kiss Sámuel asztalos, Nagyvárad.
Szűcs Albert magánzó, Nagyvárad.
Svartz Izidor főkönyvelő, Nagyvárad.

Heisman Henrik kereskedő, Nagyvárad.
Vicsay István lakatos, Nagyvárad.
Róth János magánzó, Nagyvárad.
Svartz Antal bórkereskedő, Nagyvárad.

TAVIRATOK.

Horánszky utódja.

Budapest, április 28. (Saj. tud. táv.) Horánszky Nándor utódjául Nagy Ferencz minisztériumi államtitkárt emlegetik hivatalos körökben. Bécsből állítólag azon óhaj szivárgott ki, hogy Tisza Istvánt kell megnyerni a kereskedelmi gyi tárcza elfogadására, kit szakképzettségénél fogva nézetük szerint a hely méltán megillet.

Egy 1848-iki ezredes halála.

Budapest, ápr. 28. (Saját. tud. táv.) Nemeskeői Kiss Pál az 1848—49-iki szabadságharcz kitűnő bajnoka, volt honvéd ezredes, mint Párisból jelentik ma reggel hirtelen elhunyt. A szabadsághősből Kiss államtitkár atyját gyászolja.

Zágrábi afférok.

Budapest, április 28. (Saj. tud. táv.) Megemlékeztünk arról a kávéházi össze-tűzésről, mely a horvát diákok és honvéd katonatisztek között a magyar szó miatt történt. Most, — mint értesülünk, — egy sereg kard-affért vont maga után, mely alkalommal Tomics főhadnagy és Gyorgyevics hadnagy súlyosan megsebesültek.

Gyulai Pál lemondása !?

Budapest, április 28. (Saj. tud. táv.) Különböző verziók szerint Gyulai Pál lemond az egyetemi tanárságról s visszavonul a magánéletbe.

Gyanus haláleset.

Budapest, ápr. 26. (Saj. tud. távir.) Szimnyey Merse László sárosi földbirtokos Meránból jövet a vasuton igen gyanus körülmények között hirtelen elhunyt. A halál okának kiderítése céljából vizsgálat indítottatott.

A dél-afrikai háború.

London, ápr. 26. Brodrick hadügy-miniszter tegnap itt egy diner alkalmával beszédet tartott, amelyen azt mondotta, hogy a béke talán kilátásban van; de azért Anglia időközben annyi legénységet és hadiszert küld ki, hogy a háborút még egy esztendeig, vagy ha szükséges esetleg még két esztendeig is folytathassa. (M. T. I.)

A németországi nagygyakorlatok.

Bécs, ápr. 28. Az ez évi német császár-gyakorlatokon, melyeket Posen közelében tartanak meg, Ferencz Ferdinánd főherczeg és az orosz trónörökös is résztvesz.

Munkászavargás Oroszországban.

Pétervár, ápr. 26. Moszkva környékén a munkások sztrájkja pár nap óta

nagy nyugtalanságot okoz. A rend helyreállítására katonaságot küldtek ki. A sztrájkolók összetűztek a katonasággal, miközben 50 ember részben elesett, részben megsebesült. A munkások közt a forrongás még egyre tart.

Fagykarak.

Szathmár, ápr. 28. Az éjjel 3—4 fokos hideg volt.

Nagy-Szöllős, ápr. 28. Ejjel itt erős dér volt, amely a kertí veteményekben sok kárt tett, de a tavaszi vetések nincsenek annyira fejlődve, hogy árthatott volna. Az őszi vetésekre mily hatással volt, az később lesz észlelhető. Nyugodt száraz idők mellett erős fagyokra van kilátás.

Csorna, ápr. 28. Ma hajnalban itt erős fagy volt, még a rozsokban is nagy a kár.

Turóc-Szent-Márton, ápr. 28. Liptóban a nagy fagy nem ártott. Turócban részben hideg szél fúj. Legelőkre tartós, meleg esőre volna szükség, mert a takarmány fogytán van.

Sopron, ápr. 28. Ma éjjel a hőmérsék a fagypontra alul szállt. Az egész megye területéről kisebb fagykárokat jelentenek. Gyümölcsfákban és laposabb fekvésű szőlőkben is esett némi kár. Az éjjeli szélnek köszönhető, hogy a vetések a fagytól nem szenvedtek. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

A tengerészeti szerződés.

Conan Doyle: Doktor Holmes kalandjai. 8

- Tud valami bővebbet a portásról?
- Csak azt, hogy régi katona.
- Melyik ezredből?
- Azt hiszem, a gárdánál volt.
- Jó — erről Forbes bizonyára többet tud.

A rendőrség kitűnően ért a tények kikutatásához, csak nem mindig tudja azokat kiaknázni. — Ó, milyen szép rózsák!

Ezzel a hirtelen felkiáltással Holmes elhaladt a beteg fekvőhelye mellett s az ablakhoz lépett, hogy megszemléljen egy őszirózsát, melynek gyengéd piros színe gyönyörűen vált ki a levelek zöldjéből. Hogy virágok iránt is érdeklődik, az egészen új előttem, vagy legalább is mindeddig egyszer sem mutatta nekem, hogy öröme telik a virágokban.

— Ugy tetszik nekem, hogy a deduktív gondolkodás sehol sincs annyira helyén — szolt az ablak keretfájához támaszkodva, mint a vallás terén. Ezt is ki lehet fejteni az elme következtetéseiével, éppen úgy, mint az exact tudományokat. A Gondviselés jószágának legkésztelenebb bizonyítékai a virágok tekintem. Minden egyéb — erőnk, ösztöneink, táplálékunk — föltétlenül szükséges az élethez. Csak a rózsák olyan szükségszerűség nélkül való, különös valami. Illata, színe a létnek nem fentartására, hanem diszítésére szolgál. De tudjuk azt, hogy csak a jószág ad külön örömet s azért mondom, hogy a virágok biztató zálog a számunkra.

Mialatt Holmes ezeket az elmélkedéseit elmondotta, Phelps Percynek és menyasszonyának arcán nagy álmélkodás és csalódás rajzolódt. Holmes még mindig kezében tartotta a rózsát s úgy látszott, hogy töprengésbe merült. Végre Harrison kisasszony rázta fel álmódásából.

— Holmes ur, van valami kilátása, hogy fenekére lát a titoknak? — kérdezte kissé éles hangon.

— Hja ugy — a titok! Egyszerre megint visszatér a való életbe. — Semmiképpen sem lehet tagadni, hogy az eset fölöttébb sajátságos és bonyolult, de azért megígérem önöknek, hogy megvizsgálom a dolgot és ha valami lényegeset találok, értesítem önöket.

— Talált valami nyomot, a min el lehet indulni?

— Hetet mondott el ön nekem, de természetesen előbb meg kell vizsgálnom, csak akkor mondhatom meg, érne-e valamit.

— Gyanakszik valakire?

— Igen, önmagamra —

— Mi?

— Félek attól, hogy elhamarkodott következtetéseket vonjak le.

— Akkor menjen Londonba és vizsgálja meg a nyomokat.

— Nagyon jó tanács, kisasszony! — szolt Holmes és felállott. — Jobbat, Watson, azt hiszem, nem is tehetünk. Ne álltassák magukat, Phelps ur, hamis reményekkel: az ügy nagyon bonyolódott.

— Lázás nyugtalanságban leszek, a mig önt viszont nem látom! — válaszolt sóhajtva a fiatal diplomata.

— Várjon holnap reggel ugyanezzel a vonattal; eljövök, még ha negatív eredményeket hozok is.

— Áldja meg az Isten ígérétéért! — szolt védenézünk. — Ujraéledek már arra a gondolatra is, hogy valami történik az ügyemben. Mit is akartam még mondani? ... Igen, lord Holdhurst irt nekem!

— Ugy! És mit irt?

— A levele hideg, de nem barátságosan. Hosszas, nagy betegségem valószínűleg enyhítette haragját. Ismétli, hogy a dolog a lehető legnagyobb fontosságu, de azért az én jövőm tekintetében semmi sem fog történni — az általam szolgáltatásból való elbocsátásomat érti ezzel — mindaddig, mig egészségem helyreáll és alkalmam lesz a csorbát kiköszörölni.

— Ez már aztán okos és kiméletes dolog! — szolt Holmes. — És most gyertünk Watson, még sok munkánk lesz a városban.

Harrison József maga hajtotta kocsinkat a pályaudvarra s csakhamar a portsmouthi vonaton tova robogtunk. Holmes egészen gondolatokba mélyedve ült ott s csak akkor nyitotta ki a száját, mikor Clapham-on túl jutottunk.

— Nagyon mulatságos, ha az ember így magas pályán utazik be Londonba s így, mint most mi, lenéz a házakra.

Azt hittem tréfál, mert a kilátás teljességgel utálatos volt. De ő zavartalanul folytatta:

— Nézd csak azokat a téglavörös házfölböket, melyek kiemelkednek a padlástetők özönéből, mint egy ólomszínű tengerből.

— A népiszkolák!

— Valóságos világító tornyai a jövőnek, barátom! Valóságos csiratartók, melyek mind-egyikében száz meg száz kicsiny, élő mag van. És ezekből sarjadzik majd ki a jövődő korok jobb és bölcsőbb Angliája. — Mit gondolsz — szokott Phelps ur inni?

(Folyt. köv.)

Az Igazgatóság tagjai: **Zichy Aladár** gróf, elnök; dr. **Boromissa** Tibor praelatus, dr. **Giesswein** Sándor kanonok, dr. **Gyürky** Odön, **Majláth Géza** gróf, **Majláth György** gróf, dr. **Major** Ferencz orsz. képviselő, dr. **Nagy** Sándor, **Páder** Rezső, **Szentiványi** Károly, ifj. **Zichy** János gróf, dr. **Zlinszky** János.

A kamara teljes ülése. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara a folyó évi április hó 30-ikán (szerda) délután fél 2 órakor a kamara helyiségében teljes ülést tart. Nagyvárad, 1902. április hó 23. **Huzella** Gyula, kir. kereskedelmi tanácsos, elnök.

Marhaártáblázat 1902 április hó 22-ről. Egy pár első rendű jármás ökör 610-700, egy pár másodrendű jármás ökör 510-600, egy pár harmadrendű jármás ökör 250-490, 1 drb fejős tehén 110-250, 1 drb vágó ökör 250 kgr. 170-280, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 110-180, 1 drb. veres borju 18-42, 1 drb. fél éves borju 40-60, 1 drb egy éves borju 46-74, két éves borju 70-178, 1 drb hizott sertés 86-90, 1 ár fél éves 28-34, 1 pár egy éves sertés 40-66, 1 pár két éves sertés 74-114, 1 drb igás ló 160-240, 1 pár ökörbőr 40-50, 1 pár tehénbőr 26-34, 1 pár bojubőr 10-22, pár lóbőr 10-20.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

A közértesítési eredeti táblázat.

Házasítók.

Budapest, április 28.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.96
Káposzta, szept. nap.	

Értéktőzsde.

Budapest, április 28.

Osztrák hitel	697.
Magyar hitel	701.
Államvasut.	
Rimamurányi	509.50
Magyar jeladó	472.
Salgótarján	
Wagon-kölcsön	

Hivatatos Arányok

Budapesti Árt. és Értéktőzsden 1902 április 28-án.

Magyar aranyjárdék 4%	120.-
Magyar koronajárdék	97.70
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,5%	120.-
Magyar vasuti kölcsön papírban 2 1/2%	100.60
Magyar keleti vasuti államkölcsény 1876-ból	120.-
Magyar földterhermentesítési kötvény 5%	97.50
Italmérséi jog megváltási kötvény	100.65
Horváth-szalvonyföldterhermentesítési kötvény	97.-
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	204.-
Tiszszabályozás sorsjegy-kölcsön	168.25
Osztrák járdék papírban	101.50
Osztrák járdék ezüstben	101.50
Osztrák járdék aranyban	120.50

Osztrák korona járdék	59.40
Osztrák államsorsjegyek	153.-
Osztrák magyar bank részvény	16.05
Magyar hitelbankrészvény	689.50
Osztrák hitelintézet részvény	672.-
Párisi vista	95.30
30 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Németbirodalmi mázsa	117.20
London vista	240.20
30 márkás arany	28.44

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTÉR.

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindenmü alakításokat és javítást elvállal. Telephone 409. szám. 150.

Darvassy Károly

czipész,

Nagyvárad, N.-Teleky-utca 422. sz.

(Weisz Károly-féle ház).

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni a mai kor minden igényeit kielégítő **uri és női**

czipész-üzletemre,

hol minden e szakmába vágó munkák a leglelküimeretesebben és mindenkor a m. t. közönséget teljesen kielégítőleg készíttetnek.

Mindenmü hibás lábakra a legkényelmesebb czipők állittatnak elő.

Megrendelések gyorsan és pontosan esz-közzöltetnek.

Vidéki megrendeléseknél egy pár viselt kényelmes czipő felküldése elegendő.

100 Tisztelettel

Darvassy Károly,
czipész.

KÖZGAZDASAG.

Keresztény Szövetkezetek Országos Központja.

Iroda és raktár: **Budapest, VIII. Mária-u. 19.**

A szövetkezet célja: a) tagjait jóminőségű árukkal ellátni és őket a nagyban való vásárlás előnyeiben részesíteni; b) a keresztény hitel és fogyasztási szövetkezeteknek központul szolgálni, őket a megalakulásban kiküldöttjei által, valamint a szükséges utbaigazítások megadásával támogatni, üzletkezelésüket ellenőrizni, az évi leltár és mérleg elkészítésében kívánatukra segítségükre lenni, őket jogi tanácsokkal ellátni. Egy üzletész értéke: 100 korona. Üzlet-részek jegyzését bármikor elfogadja az Igazgatóság.

A kik keresztény fogyasztási szövetkezet akarnak alakítani, forduljanak egyenesen a Keresztény Szövetkezetek Országos Központjához. A szükséges nyomtatványokat azonnal megküldik.

Figyelmeztetés.

Van szerencsénk ezennel a n. é. fogyasztó közönséget értesíteni, hogy a Dreher-féle palaczk sernek csak az tekinthető, melynek dugója

beégetéssel van ellátva.

Ezen figyelmeztetést azért tartjuk szükségesnek, mert tapasztaltuk, hogy „B. Sz.” monogramunkkal ellátott üvegeinket más gyártmányu serrel is hozzák forgalomba.

Tisztelettel

Bognár és Szántó,

Dreher Antal serfőzdejének képviselője.

☒
ALKALMI VÉTEL.

≡ Figyelem! ≡

Flegman Ármin áruháza

Nagyvárad, Bémer-tér, értesíti a n. é. közönséget, hogy tülhalmozott raktára miatt **színes selymeket, napernyőket és selyem blousokat** mélyen reducált árban ki-árusít. Mindenki saját érdeke e tényről meggyőződést szerezni. — Minden más raktáron levő cikkek nevezetesen gyönyörű francia batistok, a legújabb fekete és színes ruhakelmék, különlegességek batist-blousok és divatövekben, valamint női fehérenemű, vászon- és asztalneműek ösmert »szolid szabott árakban« kaphatók.

Törlesztéses kölcsönt

5%

Vidéki bérházakra, földbirtokra

szerezek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.
Leveleket forduló postával elintézem.

Sárkány József,

68. Budapest, Váci-körút 21. szám.

Megóvás végett

a nyári idényre szörme-árut, valamint szőnyeget, függönyöket, ruhá-neműeket kezesség mellett elvállalok.

AUSLÄNDER S.

Telefonszám 344.

CARBOLINEUM

Avenárius szabadalma.

25 év óta jónak bizonyult fakonserváló szer.

Utánzatoktól óvakodjanak.

Carbolineum gyár:

B. Avenarius Amstetten N.-Ö.

Iroda: Bécs, III. l. Hauptstrasse 18.

Kapható: Andrényi Károly és fiainál Nagyváradon.

A KI AKAR

legújabb divatú női ruhaszöveteket, delain, karton, vászon, chiffon és mindennemű női divatáru cikket

olcsón és jól vásárolni,

az látogassa meg az »Amerikai áruházat« FŐ-UTCZA, BAZÁR- (SZINHÁZI)-ÉPÜLET — minden vevő a ki 10 forintért (habár részletekben is) vásárol, egy

é l e t n a g y s á g u f é n y k é p

nagyobbitást papir kerettel ellátva 1 forint 50 krajczárért kap.